

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Secvnda, Qva Continentvr Socratis Scolastici
Constantinopolitani lib. 7. Theodoriti Cyrensis episcopi lib. 5

Christopherson, John

[Köln], 1569

De Iberorum ad pietatem traductione. Capvt XXIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12704

THEODORITI HISTOR.

uante, summa cum animi alacritate excoluit. Nam miraculis, quæ more apostolorum edebat, eos qui verbis & doctrinæ suæ contradicere conabatur, in suam pertraxit sententiam: & prodigiis, quæ faciebat, sua dicta confirmans, quàm plurimos in dies singulos fidei Christi adiunxit.

De Iberorum ad pietatem translatione.

CAPVT XXIII.

Quemadmodum Frumentius viam Indis ad Dei monstrauit cognitionem: sic eodem tempore mulier quædam capta in bello, Iberes ad veritatem traduxit. Hęc enim assiduis in precibus se defixit: ei lectus fuit & molle stragulum, faccus humi explicatus: ieiunium summarum deliciarum numerauit loco: hac laboriosa viuendi ratione dona affecuta est planè apostolica. Nam quoniam Barbaris propter artis medendi inopiam in more positum erat, vt si quando in morbum inciderent, alius alium adiret, & ab ijs, qui modò ægrotauerant, atq; ad integram erant restituti valetudinem, diligenter perdisceret curationis modum, mulier quædam ad hominem illam quam dixi modo, summa laude ornandam, cum puero morbo vexato recta accedit: orat vt quid agendum sit, ab ea doceatur. Illa acceptum puerum in lecto suo collocat: Deum vniuersitatis architectum supplex precatur, vt benignus puerum morbo liberet. Qui eius precem amplexus, puerum sanauit. Inde admirabilis illa mulier in omnium ore ac sermone versari cœpit. Quod eius factum etiam ad reginæ aures perlatum est. Itaque statim illam accersit ad se. Nam ipsa fortè graui morbo afflictata iacuit. Mulier ne quid suprâ quâ sexus muliebris fert, tentare videretur, reginæ postulatam denegauit. At regina necessitate compulsâ, minimè quid regia sua dignitas postularet, animo complexa est, sed prope ad captiuam ipsa contendit. Mulier eam itidem in suo abiecto ac vili reponit lecto, precesq; , medicamentum planè salutare, morbo adhibet. Regina igitur è morbo recreata, mercedem curationis longe amplissimam, aurum nempe, argentum, indusia, pallas, & id genus alia dona, quæ regalis poscit magnificentia, mulieri apportat. Sancta autem & diuina planè mulier dixit his sibi minime opus esse: seq; veri dei cultus cognitionem

*Vide
Ruff. &
nota.*

gnitionem magnæ mercedis loco ducere. Et quoad eius fieri poterat, diuinis præceptis reginam erudiuit: hortatur vt sacrosanctum templum ad honoré Christi, qui eam morbo eripuerat, exædificaret. His rebus auditis, regina rediit ad palatium. Quam tam breui curatam esse supra modum admiratur Rex. Deinde potentiam Dei, quem captiua colebat, ei aperit: orat, vt eum solum Deum agnoscat, tēplum ei extruat, & vniuersam suam gentem ad eius cultum traducat. Rex autem miraculum in sananda coniuge editū laudat ille quidem plurimum, sed tamen templū fabricare noluit. Aliquanto igitur temporis spatio interposito, ipse forte confert se venatum: quem benignus Dominus non aliter atque olim Paulum, inter venandum cepit. Nam caligo ei de repente offusa, impedimento fuit, quo minus longius progrediretur. Atque cæteri venatores claris lucis radiis, vt assolet, vsi sunt: ilte autem solus relictus, cæcitatibus vinculis tenebatur irretitus. Qui licet in tam ancipiti loco vita eius posita esset, viam tamen salutis cito inuenit. Nam simul vt incredulitatem suam in memoriam redegerat, & Deum captiuæ sibi inuocarat adiutorem, caligo ab oculis depulsa est. Iraque profectus ad captiuam illam mulierem sane admirabilem, rogat, vt templi extruendi modū ipsi ostendat. Eam autē ille, qui Besilielem singulari architectandi peritia imbuebat, tanta gratia donauit, vt sacrosancti templi formam exquisitè describeret. Quam cum Iberes ab ea haberent descriptam, fodere & exædificare cœperunt. Postquam ædificium perfectum absolutumque fuit, & tectum ei impositum, & soli sacerdotes desiderabantur, præstabilis illa mulier hanc rem facile expediuit. Nam persuasit Regi, vt legatos ad Imperatorem Romanum mitteret, postularetque vt sibi doctor aliquis veræ in Deum pietatis mitteretur. Rex igitur consilium eius amplexatus, legatos mittit. Imperator Constantinus amator pietatis ardentissimus, petitionis causa intellecta, cum legatos summa humanitate & benevolentia complexus est, tum virum fidei, doctrinæ, & piæ vitæ ornamento eximiè decoratum, atque adeo ad episcopatus gradum euectum, præconem diuinæ cognitionis Iberum genti cum donis quàm plurimis misit. Atque sicut istorum

Act. 9.

THEODORITI HISTOR.

postulationi ab eo benigne prospectum est: Sic illorum, qui in Perside pietatis alumni erant, sua sponte curam suscepit ac prouidentiam. Nam cum certior factus esset eos ab impiis exagitari, & eorum regem errori deditum varios insidiarum modos cōtra eos moliri, literas ad eum scripsit, quibus & ad pietatem sectandam eum cohortatus est, & ut pij homines suum honorem retinerent, postulauit. Verū ipsa epistola singulare scriptoris studium multò commodius declarabit.

*Imperatoris Constantini ad Saporam Persarum regē
pro Christianis epistola. CAP. XXV.*

*Epistola Cōstantini Imperatoris ad Saporam Persarum regem de prouidentia Dei, qua
populi sui saluti consulit.*

Quemadmodum fidem sacratam cōseruando, lucis veritatis particeps fio, sic lucem veritatis, tanquam ducē sequendo, ad sacratæ fidei cognitionem recta peruenio. Idcirco per ista (Sicut rerum euentus confirmant) sanctissimam religionem agnosco: huncq; cultum, magistrum cognitionis illius, qua Deus Opt. Max. intelligitur, me habere profiteor. Atq; huius Dei virtutē, adiutricem assecutus, ab extremis Oceani oris exorsus, vniuersum inde orbem terrarum, ad firmam salutis spem excitauit. Nam regiones, quotquot erant crudelibus admodum tyrannis redactæ in seruitutem, atque adeo quotidianis calamitatibus, oppressæ, propeq; labefactatæ, omnes mea opera ac subsidio meliorem vitæ conditionem recipientes, quasi curatione quadam refocillati sunt. Hunc ego Deum veneror, cuius signū exercitus meus Deo dicatus, suis humeris portans, eò quo æqui iustiq; ratio vocat, rectà proficiscitur, nobisque per illorum clarissimos triumphos continuo gratia rependitur. Hunc Deum memoria sempiterna me recolere confiteor. in hunc altissima loca incolentem pura & sincera mente assidue contemplan: hunc genibus flexis, inuoco: omnem detestabilem cruorem ac cædem victimarum fugio: odores in eisdem nefarios & execrandos vito: omnem terrestrem declino splendorem. Quibus rebus omnibus sceleratus & infandus error gentilium contaminatus,